Барыы дойдулар пролетарыйдара, холбоһуут!

САРДАҢА

ССКП Саха АССР Өлөөнөк ороһуоннаабы комитетыын уонна үлэһиттэр депутаттарын ороһуоннаабы Советтэн органа

№ 27 (27) | 1954 с. Балаҕан ыйын 10 күнэ. БЭЭТИНСЭ | Тахсара 1-гы с. Сыаната 10 х.

ОРОЙУОН БУЛЧУТТАРЫН ТИРЭЭН ТУРАР ОРУНТАРА

Балаҕан ыйын 6 күнүгэр буолан аастыт ороһуоннай Совет терүө мигирдиллиах VII-е сессиятыгар «түүлэх сороҕоннаатын аастыт сылгалах түүлүгэрин уонна 1954-1955 сылларгаах кыһыҥҥы сезон сорудаарын туһунан» таб. Н. Ф. Терентьев дакылаатын, критиканы уонна бэйэни критикалааһыны кеҥиник тэнитии, бөҕөнүгүөх дьыалабыйдык уонна принципиальнайдык дьүүллэһии быһыытыгар-майгытыгар ыытыллыбыта.

Депутаттар уонна сессия кыттыылаахтара бэлиитээбиттэрин курдук, ороһуон кылааннаах түүлээҕи бултаачыларга үрдүк көрдөрүүнү ситиспиттэрин, 1954 сыл бастаны клубтаалыгар түүлэх сороҕоннаатын государственнай былаана 139.1 бырыһыынчаны, оттон сезоннаабы былаан 114.3 бырыһыанна тиийэ төлүрүлүөҕүн да ыраатыы кэрдиҥ.

Ороһуон чулуу бултуттара сүүс устата 5579 кырдьаастыы, 3175 кырсаны, 9572 тиини, 23 бөрөнү, 88 кийиҥ, 252 ондатраны о. д. а. бултаан бэйэлэрин Иҥэ дойдуларын валютнай фондун өссө тогул чинэтэрэ ситистилэр.

Биһиги ороһуоммутуттан гг. Сафронов С. В., Семенов В. С., Павлов С. С. уонна Евстафьев А. Х., Христофоров К. Х. о. д. а. курдук уоҥунан аҕыллар чулуу бултуттар ситиллэн таҕыстылар.

Ол эрээри аастыт түүлээх бултуун сезонугар соҕотоҕоннаалыыр тэриллэлэр, нэһилиэк советтара уонна колхоз правлениелара бэйэлэрин тэрээһин үлэлэригэр улахан алҕыстары итиннэ итэҕэстэрэ таһаарбыттара сессия кыттыылаахтарынан сытыытык ары лыына итиннэ итэҕэстэри туоратыыга сүрүн бөдөҥсүө уурулуна.

Ол курдук ороһуон үрдүнэн былаанныах 200 бултуттан 58 бултуут булт ити сезонугар олус хойутаан таһаарыллан, 870 бөрөстуой күнэ таһаарыллыбыта. Маны сэргэ бастыҥ бултуттар опыттара ситэтэ суох тарҕатыллан, стахановец бултуттар ахсааннара үүммэтэҕэ, бултуттар эдэр кадрдарыгар болҕомтө ууруллубатаҕа. Оттон бултуттар ортолоругар социалистическай кэбүтүһүү дьаалатынан үһүннэрилиллыбыта.

Хаҥалаах нһии сайа сезонуга бэлэмнэнии үлэни райпо салайааччылара быйыл аҥнэ дьаалатынан ыыттылар. Маныахха 500 наас оноһуулардыын сиҥэтэр 179 наас эрэ оноһуу лубута толуйуллуон сатаммат.

«Победа» (предс. т. Тарасов), Сталин аатынан (предс. т. Бессонов) колхозтар сайыҥҥы бэлэмнэнии үлэни тэрээһиннэ суох ыыттылар.

Райпо совутуонкаҕа үлэһиттэрэ т. т. М. Соломонов, Е. Николаев бултуу учаасталарыгар практическай көмөҥ оҥорор пликтэр, бултуттар ортолоругар агитационнай-массабай үлэ ситэтэ суох тэриллэр.

Бултуттарга наадалаах табаардары, бултуур сэптэри эмиэстэтигэр тиэйии олохтоммөтө. Ити үөһээ ыйыллар итиҥэстэри туоратарга туох ханыы иннинэ тэрээһини практическай үлэни бөлҕөлөтө кинигэр «ссөтөгүл ылылыахтаах.

Нэһилиэк, колхоз салайааччылара былаанныах бултуттары алтыныы ый 5 күнүгэр диэри бөйөлөрүн учаасталарыгар тэрийэн ыытары төлөрү хаачыйыахтаахтар.

Хас биирдии бултуут бэйэтигэр эбэйээтэлистибэ ылынан, ол туолуутун күннэтэ бэрэбиэркэлээн иһитин барыы-кайгы сүһүөх партийнай тэриллэлэр секретардара хонтуруоллуулларга эрэйиллэр.

Маны сэргэ бултуу бригаадаларыгар сборниктары сөптөөхтүк сүүмэрдээн, кинилэр олоруллубут бултуу бириэмэтигэр туттарылларын хаачыйаллараын ситиһиэхтэ.

Бастыҥ бултуттар опыттарын, бригаадалар итиннэ сборниктар отчуоттарын колхоз правлениетыгар, нэһилиэк советын сессиятыгар былаанныахтык дьүүллэнэн иһиллиэхтээх.

Маныаха бары партийнай, Советскай үлэһиттэр куруутун дьарыктанар, түүлээх бултааһына кинилэр бастакы уочараттаах соруктарынан буоларын бигэтик өйдүүллэрэ быһаарар суолталаныаҕа.

Алтыныы ый 1 к. буолар бултуттар слеттарын, хас биирдии бултуут саҥа ситиһиилэрдээх тиийэн көрсөрүн толору хаачыйыаҕыҥ.

ССРС Атын Дойдулардаабы Дьыалатын Министерстватыгар

ССРС Атын Дойдулардаабы Дьыалатын Министрин Солбуйаччы А. А. Громыко балаҕан ыйын 5 күнүгэр АХШ Посолун тойон Болены приемнаата уонна киниэхэ маныык нөт хоһоонноох нотаны туттарда:

«Советскай Социалистическай Республикалар Союзтарын Правительствата Америка Холбоһуктаах Штаттарын Правительстватыгар маныыгы этэрэ наадалаабынан аҕаар.

Чуолкайдык быһаарылыбыт даннай быһыытынан, быйыл балаҕан ыйын 4 күнүгэр Владивосток биримэтиниэ 19 чаас 12 мүнүүтүгэр АХШ салгыннаабы байыннай күүстэрин бөлөхтө бомбардировщиктыгар ыытыллыбыт. Ол кэннэ тоҕоостоох бөдөҥ истребитель тутуус арыы ороһуонунан ССРС государственнай кыраныыссатын кэстэ.

Америка кыраныыссаны кэһээччя самолетугар икки советскай истребитель, кини ССРС кыраныыссатын иҥэн киирбитин ыйар уонна Советскай Союз салгынаабы территориятыттан бөрт түргэнник барарыгар этэр сигналынан, чуГаһаабыттарыгар, Америка самолета киниэхэ ытыалаата. Онуоха эмиэттэн советскай самолеттар уоту аҕыргга күһэлиниэлэр, ол кэннэтэн Америка самолета аҕыра диэки барда.

Америка байыннай самолеттара ССРС государственнай кыраныыссатын кэһиилэрэ ити маныаһы түбэлэтэн буолаттаран АХШ Правительстватын болҕомтотун уурдарары Советскай Правительство наадалаабынан аҕаар.

Америка байыаннай самолета советскай кыраныыссаны ити саҥа сиэрэ суох кэһиитин утары Америка Правительстватыгар булгуччу бырачыастыырын Советскай Правительство этэр, ити кэһиигэ буруйдаах дьону кытаанах эмиэккэ тардарга модьуйар уонна АХШ Правительстватта иниики өттүгэр Америка самолеттара Советскай Союз государственнай кыраныыссаларын кэһиилэрин бөдөҥ дьаһаллары бөрт түргэнник ылыаҕа диэн көнүтэр».

Советскай Правительство нотатын АХШ Правительстватыгар биэриэҕим диэтэ посол.

ТХБСВ кыттыылаахтара кэпсиилэр

ИСТИҢ СУРОХТЭН МАХТАЛ

В. С. СЕМЕНОВ,
Ленин орденнаах булчут

Биһиги Москвабыт тиийдэхинит күн сарсыҥыгар үрүҥ, кыһыл көмүс өҥүнэн сиэммит Тыа хаһаайыстыбатын Бүтүн Союзтаабы выставкатын сад-куораттыгар массыынанан тиийбиппит. Маны тоҕо эмэ ыраахтан көстөр кыһыл көхүс сулуһа чаҕылыйа турар выставка Кылаабынай павильона ордук сэхтэрдэ. Кини наһаа сиэлэрэй бөҕө-кэм кулуҥуруу уҥайа турарыттан мэктиэтигэр хараҕыт саатара, сүрдэх тэбэрэ эбиллэн иҥэргэ диэри бүөлбүта.

Павильоннан - павильоннаҕа сырыттахпыт ахсын Коммунистическай партия КК балаҕан уонна олуньу - кулун тутар ыйдаабыттара Президиумнарын уурдахтарын колхозтаах дэриэбинэ үлэлээн ситиллэччилэрэ, хайдах олохтоох киллэрэн иҥэллэрэ биирэтэн-биир хараххар көлөн арыллан иҥэллэрэ, эйигин бэйэлэригэр тардан өссө ыраах үчүгэйгэ илдьэ иҥэргэ диэри буолаллар.

Выставка павильоннарыгар тыа хаһаайыстыбатын сайдыыта олус үчүгэйдик арааллаан кестэрүн биллибит. Маннан хин биһиги киэҥ Иҥэ дойдубутугар сылга 10-нуу тыһыынча литр үүтү бөҕөрөр үүтө ыахтар, 20—29 кг. түүнү бөҕөрөр бастыҥ бараанар уонна 320-лии сыыһыты бөҕөрөр күндү куурусса-лар баалларын сиһилии көрөн олус астынным.

Консультаннар кэпсиллэриттэн иҥиттэххэ «Караваева» диэн совхоз Костромскай боруоба ыахтара оно-ҕор дан дойду үрдүнэн саамай элбэх үүттээхтэр эбит. Ангардас ити совхоз 39 үлэһитэ социалистическай Үлэ геройун бөлүүтээх аатын ылары бэйэлэрин дьоҕурдаах үлэлэриннэн ситиспиттэр. Маанна биир ыахтан сылга 6.226 литр үүтү ыыталларын билим, итиэннэ ити биир ыах үүтүн биһиги 37 сааҥа табанан тиэйиһиктиин суоттаан көрөн баран, кини олуспэб.диттэнсөрөн дуу, өрөн дуу саҥа аллайбыннан өйдөм да билиннэ хааллах.

Биһиги Сахабыт сирин туһунан «Дальний Восток» павильонугар көрөрүлэр туспа саала баар. Маанна ыраах Саха сирэ ыраахтарылаах Россия түрмэтин харанга дойдутуттан, улуу Октябрьскай социалистическай революция эрэ кэннэттэн Коммунистическай партия, Советскай правительство аҕалыы кыһаныларынан итиэннэ быраатты народтар истиҥ көмөлөрүнэн билигин бастыҥ техникэнэн сэбиэлэммит тыа хаһаайыстыбалаах уонна барҕа баайдаах, чэчирин сайдар экономикалаах итиэннэ культуралаах республиканан буолбутун киэн туттан туран көрөбут.

Бу саалаҕа биһиги бултаабыт кылаанныах түүлээхинит ыраастык тутуллан бу кэккэлэччи уурулуубутуттан, хайдах эрэ эдэрбэр түспүттүү хараҕым сыдаан, сиэйим итийэн кэлэ-кэлэ саҥата суох өссө кичэйэн туран кинилэри өр тоолуннакка көрбөхтөөтүм. Итиитэн ордук үөрүү суоҕун курдук буолла. Ити күндү түүлээх баар стендэлэриттэн «төһө элбэх сымнаҕас көмүһү бултаабытым туһунан» мигинрадиоттан этитэллэригэр «төһө күүһүм кыайарынан Иҥэ дойдуга валютнай фонун хаҥатан оҥоон Эйэ дьыалатыгар бэйэм сиэй кылаанныын ууруоҕум» диэбиппин олох умнуо суохпун оннэ долгуйбутум билигин да ситэ аанна ылыккэ дылы буолбут.

Биһиги республикабыт аҥардас табанан итиэннэ түүлээҕинэн эрэ баай буолбатах эбит. Оту сэргэ сир оҥоһуута, сүөһү ситиитэ кэскиллээхтик сайдарын выставка экспонаттарыттан илэ көрдүм.

Выставка павильоннарыгар сылдьаммын, тыа хаһаайыстыбатын бошуруостарыгар баай опыты, бастыҥ үөрэҕи биэрэллэрин, ол курдук биһиги колхоһунай тутулбут тугу баҕарар кыайарга кинэг кэскиллээҕин выставка сыаналаах экспонаттарыттан көрөн толору итэҕэйдим.

Биһигиин бу үйгулаах олоххо аҕалбыт Улуу Коммунистическай партияҕа уонна Советскай правительстваҕа, үйэттэн-үйэҕэ өлбөт-сүпнэт улуу махталы выставка кыттыылааҕа буолан тураммын, этэр дьолломмуттан олус үөрэбин. Итиҥ иниики үлэбэр саҥа ситиһиилэри оҥорон толору бигэргэтэр эрэллээхпин.

Бултааһын болдьохторо

Саха АССР Министрдэрин Советын 1953 с. балаҕан ыйын 1 күнүнээҕи 549 №-дээх уураабын быһыытынан биһиги ороһуоммутугар бултааһын маныык болдьохторо көҥүллэнэр:

Тиини, нэтээгэни (тирин кыната)—алтыныы 15 күнүттэн күлүн тутар 20 күнүгэр диэри;

Кырыпааны, куобаҕы, лаасканы—алтыныы 1 күнүттэн күлүн тутар 20 күнүгэр диэри;

Кырсаны, үрүҥ эһэни—сэтиныы 20 күнүттэн күлүн тутар 25 күнүгэр диэри;

Ондатраны—алтыныы 10 күнүттэн күлүн тутар 1 күнүгэр диэри;

Мас көтөрүн — атырдьах ыйын 10 күнүттэн ыам ыйын 25 күнүгэр диэри;

Уу көтөрүн—саас кэлиҥиттэн бэс ыйын 10 күнүгэр диэри, күһүн атырдьах ыйын 10 күнүттэн барыаҕар диэри;

Колхозтаахтарга бэйэлэрэ эрэ сиилэригэр тайаҕы, хотугу кыыл табаны хаһан баҕарар бултуулларыгар колхоз правлениета, бэйэтин эрэ колхозтаахтарыгар көҥүллүүр бырааптаах.

Эһэни, бөрөнү, сиэгэни, бэдэри, сиэмэх көтөрдөрү хаһан баҕарар өлөрөр, хорооннорун, уйаларын алдьатар көҥүллэнэр.

Бултааһын бырааптарын кэһии хайа баҕарар түбэлтэлэрэ государствааҕа ночооту оҥоруу быһыытынан гражданскай иэдэйиллэ кээмэйдэригэр эмиэттиллэр.

Советтэй Союзка

Новгородскай уобалас колхозтара бурдук соҕотуопкатын былаанын болдьоҕун иннинэ толордулар

Тыа хаһаайыстыбатын салгыы сайыннарар туһунан партия уонна правительство ууруаахтарын олоххо киллэрэннэр, Новгородскай уобалас колхозтара бурдук соҕотуопкатын государственнай былаанын болдьоҕун иннинэ, балаҕан ыйын 3 күнүгэр толордулар. Олохтонуллубут былааннаах иккинэн ордук төгүл элбэх сэлиэһинэйи туттарылынна. Колхозтар МТС үлэтин иһин туттарыллыбыт счеттарынан государствааҕа бурдугу салгыы туттара тураллар, 1955 сыллаах сааскы ыһыыларыгар бэйэлэрин сиэмэлэринэн хааччыннылар уонна колхозтаахтар үлэлэрин күнүгэр бурдук биэрэллэр.

Кэлэр сылга үрдүк үүнүүнүылары хааччыйар иһин охсуһаннар, уобалас колхозтара уонна МТС-тара кыһыгыны культуралары ыһыы былаанын бастыҥ агротехническай болдьоххо толордулар. Былырыыҥҥытааҕар 30 тыһыынча гектарынан ордук киэҥ сиргэ кыһыгыны культуралары ыһылынна.

Билиҥҥи биригэдэҕэ тыа хаһаайыстыбатын үлэһиттэрэ туорахтаах культуралар хомуурдарын, долгунец-лүөнү астааһыны уонна таҥастааһыны, оҕуруот астарын уонна хортуоппуйу хомуйууну, хадьымалы хорутууну уонна сүөһү кыстыгар бэлэмнэниини бэрт түргэнник бүтэрэр туһугар туох баар күүстэрин ууруллар.

Массыына оҥорооччулар уон ыйдаах программаларын толордулар

ЛЬВОВ, балаҕан ыйын 3 күнэ. (ССТА). «Львоселльмаш» завод бүгүн уон ыйдаах былаанын болдьоҕун иннинэ толордо. Сыл саҕаланыаҕыттан ыла былааны таһынан хас да мөлүйүөн солкубайдаах бородуукуйаны оҥорон таһаарылынна, былаанналлыбытынаах бэйэҕэ туруу стоимаһа 6 бырыһыан намтатылынна, үлэ оҥорумтуота 13 бырыһыан үрдээтэ.

Заводка рационализатарскай этиниэлэри хомуйулунна. Үс ый иһигэр 200-чэ этиниэ киирдэ, олортон уонунан этиниэлэр производствааҕа туттулунуллар уонна сылга сүүһүнэн тыһыынча солкуобайдаах кэмчилээһини биэрэллэр.

В. И. Чапаевы кэриэстээһин

САРАТОВ, балаҕан ыйын 4 күнэ.(ССТА).

Гражданскай сэриигэ албан аатырбыт геройа В. И. Чапаев өлбүт күнэ 35 сыла туолуутун уобалас куораттарыгар уонна сэлиэнньэлэригэр киэҥник бэлиэтиллэр. Предприятиеларга уонна учреждениеларга, колхозтарга, МТС-тарга итиэннэ совхозтарга Кыһыл Армия талааннаах командирын олоҕор уонна боевой үлэтигэр анаммыт лекциялар, дакылааттар, бэсиэдэлэр буолуталыыллар. Саратовтааҕы Кыраайы үөрэтэр музейга народнай герой туһунан улахан выставка аһылынна. Итиннэ сэһэргэ киирбит Чапаевскай дивизия боевой походтарын карталара, сэдэх фотоснимактар, Чапаев бирикээстэрин куоппуйалара, кини туһунан урукку чапаевецтар ахтыылара киллэрилиннилэр.

Балагов куоракка В. И. Чапаев 18 сыл олорбута. Итиннээҕи кыра дьиэҕэ—кини аатынан музейга Кыһыл Армия албан аатырбыт командирын документтара, фотографиялара, тус бэйэтин маллара хомулуннулар. Поволжьеҕа Советскай былааһы бөҕөргөтүүгэ, кулаактар буунналаһыннарын суох оҥорууга Чапаев улахан оруоллаах, гражданскай сэриигэ фроннарыгар чапаевецтар героизмнарын матырыйааллар көрдөрөллөр.

Пугачев куораттаах Чапаев музейа—дьиэҕэ бу күннэргэ үгүс ахсаннаах экскурсиялар сырыттылар.

Сберкассаҕа харчы уураччы гражданнар быраптара

Советскай правительство сберкассаҕа харчы уураччы гражданнарга оһуобай быраптары уонна усулуобуйалары көрөр.

Сберегательнай кассаҕа ууруллубут харчы хараллыытын иһин Советскай правительство мэктиэлэнэр. Ууруллубут харчы кассаҕа төһө өр сыппытыттан тутулуга суох уурбут киһиэхэ бэйэтигэр төннөрүллүөхтээх, ол аата харчы уураччы хаһан харчыга наадыйар да ылар быраптаах.

Сберегательнай кассаҕа ууруллар үн туһунан ханнык баҕарар сведениелар, кистэлэҥнэр уонна уурунуу харчы туһунан справкалар, тустаах киһиэхэ бэйэтигэр эбэтэр кини законнай бэрэстэбиитэлигэр эрэ бэриллэллэр. Сберегательнай касса үлэһиттэрэ ууруллубут харчы кистэлэҥин арыйыылара уголовнай эпиэтинэскэ тардыллар.

Харчы уурдараччы харчытыттан атын киһиэхэ доверенность быһыытынан биэрэр буоллаҕына көҥүллэнэр, ол гынан баран доверенность сберкасса контролерун илии баттаммыт эбэтэр нэһилиэк советынан, колхоз правлениетын председателинэн оттон тэрилтэ үлэһитэ тэрилтэ салайааччытынан туоһулаттарыахтаах. Оттон доверенность 500 солкуобайга диэри суумаҕа киминэн да туоһуламматах буоллаҕына син. Доверенность биирдэ эбэтэр үс сылга уһун болдьохтоох ылыыга бэриллиэн сөп.

Харчы уурдараччы харчытын кимиэхэ бэрдэрэрин туһунан анабыл оҥороро көҥүлэ. Ол эмиэ доверенность курдук боростуойдук оҥоһуллар. Оччоҕо харчы уурдарылаах харчытын кыайан ылбат буолар түбэлтэтигэр анаабыт тэрилтэтэ эбэтэр киһитэ ылыах тустаах.

Харчы мунньунааччыларга сберегательнай касса бырыһыан эбэтэр сүүйүү быһыытынан дохуот биэрэрин государства ахсаныгар ылынар.

Билигин биһиги дойдубутугар үлэлээн иитиллээччилэр материальнай уонна культурнай олохторун таһыма быыстала суох үрдүү турар биириэмэтигэр, харчы уурдараччылар ахсаннара үүнэн иһэр. Үлэһиттэр харчыны сберкассаларга ууруу табыгастааҕын толору өйдүүр, билэр буоллулар.

Туттаргытыттан ордор харчыгытын сберегательнай кассаларга мунньунуҥ.

Г. Николаев.

Хаһыакка тахсыбыт матырыйаалынан

„Колхоз дохуотун аччатыыны таһаарымыахха„

Итинник төбөлөөх корреспонденция хаһыат балаҕан ыйын 3 к. №-гэр бэчээттэммитэ. Онно райпо аппаратын үлэһиттэрэ түүлээҕи туттарыыны бэрээдэктээбэттэрэ ыйыллыбыта.

«Корреспонденцияҕа ыйыллыбыт фактар кырдьыктаахтара көһүннэ, райпо правлениета колхозтаахтарга утары ахсаан быһыытынан харчынан биэрэри ууратарпитиэннэ түүлээҕи тутар кини склад сэбиэдиссэйэ таб. Адамоваҕа сөптөөх ыйыыны бэрилиннэ»—диэн таб. Коновалов редакцияҕа биллэрдэ.

Тиинги бултааһынҥа мин ньымаларым

С. С. ПАВЛОВ,
ТХБСВ кыттыылааҕа, „Коммунизм“ колхоз чулуу булчута

Мин түүлээх хас да суордун бултаһабын, олортон тиинг саамай элбэхтик бултанар түүлээҕинэн буолар. Ол иһин эдэр, саҥа бултуур булчуттарга анаан итиэннэ кырдьаҕас булчуттарга опыты атастаһар баҕаттан тиинги бултаһар сорох ньымаларым туһунан кэпсиибин.

Туох ханнык иннинэ, булт сезона саҕаланыар диэри тыаҕа тиинг төһө элбэхтик үөскээбитин чинчийэн билэбин уонна бултааһыҥа бэлэмнэнии үлэни ыытабын.

Тиинҥиккэ тиинги үрэр үчүгэй ыт наада, ол иһин 2 үчүгэй ыты булунабын. Биир ыт кыһын устата тулуйан сылдьыбат. Миинэр уонна сыарҕаҕа көлүллэр табалары анатабын. Кыра калибрдаах «ТОЗ» итиэннэ доруоп саалары, хоно сылдьарга наадалаах о.д.а. тээбириннэри хааччынабын. Ити курдук тэринэн бултуур сирбэр тыаҕа тахсабын.

Булчут сарсыарда эрдэлиир, киэһэ хойутуур буолара наадалаах дии саныыбын. Кыһыҥҥы күн кылгаһыгар уһуннук утуйдаххына аҕыйахтык бултуоххун сөп. Онон сарсыарда эрдэ туран «ТОЗ» итиэннэ доруоп саалардаах, үрэр ыттаах, миинэрдээх тиинҥни барабын. Ыраах сириэн сылдьыам диэтэхпинэ сыарҕалаах ону кытта миинэр табалары ылабын. Бултан саа сыала көстүбэт эрэ буоллаҕына хонук сирбэр төннөбүн. «ТОЗ» саанан тиинги тириитин буорту оҥорбот наадаттан төбөҕө эрэ ытабын. Оттон киэһэ боруйдаҕына «ТОЗ» саа сыала көстүбэт буоллаҕына, доруоп саанан тиинги маска сөрүөһүннэрэн төбө өттүн быктаран ытабын. Итиэн доруобуннуук тириитин алдьаппакка үксэ төбөтүгэр түһэрин ситиһэбин. Тиинг куотан уһун тиит төбөтүгэр таҕыстаҕына, тиит умнаһын маһынан тоҥсуйуллар, оччоҕо аллараа түһээччи.

Булчут хаарга баар суолтан көрөн ханнык кыыл сылдьыбытын арааран билиитэ толорута суох, аны кини күн төһөтүгэр, хаһан сылдьыбытын арааран билэрэ наадалаах. Миигин итии арааран билэргэ өр сыллаах эрэйим үөрэттэ.

Тиинг сарсыардаагы суолун булан, чуо батыһан тиийэн ытан ылабын. Оттон күн ортотуттан киэһэ суолун чуолкай билэр буоламмын уйатыттан ситэн өлөрөбүн. Тиинг күнүскэттэн киэһээ дьиэтин диэки барарын умнуохха сатаммат. Сорох тиинг хас да уйалаах буолааччы, ону ырааҕынан суоллаан күөйэ хааман, атын уйатыгар барбыт суолун булабын уонна ол саҥа уйатыгар өлөрөбүн.

Тиинг өйдөөх. Уйатын аттыгар сириэн сылдьыбакка титтэн-тиккэ ыстанан сылдьар буолан киһи суолун сүтэрээччи. Ону тиит хатырыга хоҥноостон түспүтүнэн о.д.а. көрөн билиэххэ сөп.

Бултуур булт майгытын-сигилитин билии—булчут мүччүрүйбэт эбээһинэһэ. Онон булт хайдах сиргэ сылдьарын, дьыл-күн хайа биириэмэтигэр ханна, хайдах аһыырын-сиирин барытын арааран өйдүөххэ наада.

Тиинг тымныы күн бөдөҥ, уонна туорахтаах мастаах ыраас сириэн сылдьар. Итинник сиргэ сарсыарда эрдэ күн көрөр өттүгэр мустан оонньуур, аһыыр. Тыаллаах итиэннэ ичигэс күнгэ тиинг сырыыргыыр. Хахха сиргэ—ойуурга баар буолар. Туораах үчүгэйдик үүммүт дьылыгар тиинг тэллэйдээн аһыыр, оччоҕо тэллэй көрдөөн киэҥ сириэн сылдьар уонна уйатыгар эрдэ төннөр буолар.

Тиинг саас сүүлүн биириэмэтигэр дьыбар тахса иликинэ сарсыарда эрдэ бөдөҥ мастаах сиргэ хастыы да буолан оонньуур. Сааскы тиинг сис тыа күн көрөр өттүгэр үгүстүк сылдьааччы. Ити курдук күнүдьылы көрөн бултуур табыгастаах. Оттон итинниктэри учуоттаабакка мэнээк хаамар буоллахха, булда суох, кураанах да сылдыахха сөптөөх.

Булчут буолуу—бочуоттаах дьыала. Бултуур киһи үгүс сири кэлэр-барар, тымныыга, буурҕаҕа да түбэһэр араас мүччүргэннээх сырыылара үгүс буолааччы. Булчут күн ахсын өлгөм бултаах хонук сиргэ төннүөхтээх диэн буолбатах. Сорох күн булка түбэспэтэхпинэ туга да суох төннөр түбэлтэҥ баар буолааччы, онтон санааны түһэрэн хонон, өрөөн хаалыы ити куһаҕан. Булчут дьэ сатайан, кыһыйан-абаран барыахтаах, ол буолар булчут мүччүрүйбэт уратыта. Онон хаһан даҕаны санааны түһэрэр сатаммат.

Мин быйыл түүлээхтиир быааммын I кыбартаалга 355,2 бырыһыан толордум. Билигин дьыл төрдүс кыбартаалыгар дөссө ордук көрдөрүүнү ситиһэргэ соруктанабын.

Биһиги булчуттар Коммунистическай партия уонна Советскай правительство аҕалыы кыһамньытынан туһанабыт. Ити биһигини үрдүк көрдөрүүлээхтик үлэлиирбитигэр эбээһинэстиир.

КӨННӨРҮҮ

Биһиги хаһыаппыт бу дьыл балаҕан ыйын 7 күнүнээҕи нүөмэрин иккис сирэйигэр «Кооперативнай үбү куорҕаллааччы» диэн ыстатыйаҕа, корректор буруйунан бастакы колонкаҕа аллараатан төрдүс строкаҕа «1954 сыл» диэни «1947 сыл» диэн көннөһүллэн аҕыллыахтаах.

Редактор э. б. т. М. Л. БАИШЕВ.

МЛ—06874 Өлөнүөк оройуоннааҕы типографията Сакааһын № 27. Тахсар ахсаана 400 экз.